

**CONCURSUL NAȚIONAL PENTRU OCUPAREA POSTURILOR/CATEDRELOR DECLARATE
VACANTE/REZERVATE ÎN ÎNVĂȚĂMÂNTUL PREUNIVERSITAR
2020**

Probă scrisă

**LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ ȘI UNIVERSALĂ PENTRU COPII, METODICA PREDĂRII
LIMBII ȘI LITERATURII ROMÂNE PENTRU MINORITĂȚI, LIMBA ȘI LITERATURA RROMANI
MATERNĂ, METODICA PREDĂRII LIMBII ȘI LITERATURII RROMANI MATERNE
(ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR ÎN LIMBA RROMANI)**

Model

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 4 ore.

SUBIECTUL I (30 de puncte)

A. Limba română (15 puncte)

Citiți cu atenție următorul text:

Era totul bine, cu excepția vremii. Vacanța începuse de două zile. Ploua și nu prea aveam ce face – pe atunci Brașovul era un fel de Londră a României, n-aveai voie să vii fără impermeabil cu glugă în orașul de la poalele Tâmppei, nici măcar vara –, iar mama-mare, în grija căreia fuseserăm dați, și-a luat umbrela ei neagră din cuier, ne-a spus s-o așteptăm, că vine imediat și vom face împreună cel mai important lucru pe care l-am făcut vreodată. Am vrut să aflăm ce, dar nu ne-a spus decât:

– Așteptați-mă și aveți grijă!

(Ioana Pârvulescu, *Inocenții*)

Scrieți, pe foaia de concurs, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat:

1. Construiți un enunț cu antonimul verbului *a veni*. **2 puncte**
2. Scrieți, din textul dat, două cuvinte care conțin diftongi diferiți. **4 puncte**
3. Precizați valoarea morfologică și funcția sintactică pentru cuvintele subliniate în text: *vacanța, ploua, neagră*. **6 puncte**
4. Transcrieți, din textul dat, ultima propoziție principală. **2 puncte**
5. Explicați rolul semnelor exclamării în enunțul: *– Așteptați-mă și aveți grijă!* **1 punct**

B. Literatura română și universală pentru copii (15 puncte)

Redactați un text de 1-2 pagini, în care să prezentați **modul de reflectare a temei naturii** într-una dintre poeziile romantice studiate în conformitate cu programa de concurs. În elaborarea eseului, veți avea în vedere următoarele repere:

- precizarea a două trăsături specifice romantismului, existente în poezia studiată în conformitate cu programa de concurs;
- evidențierea a două motive literare asociate cu **tema naturii** în poezia romantică aleasă;
- numirea a două elemente de structură ale discursului poetic, semnificative pentru tema operei literare;
- ilustrarea celor două elemente de structură numite, semnificative pentru **tema naturii**;
- exprimarea argumentată a unui punct de vedere cu privire la modul de reflectare a **temei naturii** în poezia romantică la care ați făcut referire.

Notă: Pentru **conținutul** textului veți primi **10 puncte**, iar pentru **redactarea** textului veți primi **5 puncte** (*organizarea ideilor în scris* – 1 punct; *utilizarea limbii literare* – 1 punct; *abilități de analiză și de argumentare* – 1 punct; *ortografie și punctuație* – 1 punct; *așezare în pagină și lizibilitate* – 1 punct; *încadrare în limita de spațiu indicată* – 1 punct).

SUBIECTUL al II-lea (30 de puncte)

Limba și literatura rromani maternă (30 de puncte)

Drabaren o tøksto thaj xramosaren nùmaj rromanesøe so mangel pes anø-e pučhimata dine maj tele!

/.../ Anø-jekh vaxt, anø-jekh bibaxtalo režimo, dāsas muj sar savorre rroma, te aven ingerde anøar o them, dur, anø-jekh than but šundo savorrenøar, k-o Bùgo, anø-i Transnistria. But cirde atunc e rroma, thaj me kamav te phenav tuqe i paramiçi e Radosqi.

O Ràdo sasas jekh čavorro opre-tele efa beršenqo, bilažutno, tha' savo sas prinzando maj but sar jekh lačo bašavno.

But lošale sasasa lesqe dada leça, tha' vi maj but lošarenas pen kana kidenas pen aver rroma aθar o gav, te šunen les sar bašavel aθar i skripka.

Lesqo dad, o Kulaj, kerelas buti sar sastrări, thaj pašal o Ràdo maj sas les panž aver čavorre.

Akana, šunindoj o vak sar ke le kanrale, le šingale phirenas te lien e rromen kheral, o Kulaj, sig lăs la romnă thaj le čavorren, vazdăs len anθ-o vurdon thaj bi te maj dikhel palpale, telărdăs karing o veš te angaraven pen.

Sar sas, sar na sas, tha', žandoj anθar o veš, anθ-jekh răt, lăs te del o brišind thaj jekh p-o aver, jekh vešesqo balo, savo bašelas, daravdăs e grasten, save, sar xastrajile e vurdonesθar, kerdine pen bidikhle anθ-o veš sar nište druna.

Bidaravno, o Kulaj, e tovereça, e čugnăça, e jagaça, soça arakhlăs, našavdăs e bales, tha' akana ačhilăsas anθ-o veš bi grastenqo, thaj vi maj but, nić o Ràdo na dikhlăs pes khanikenθe.

Sa i răt thaj o palutno dıves rodine e Rados, o dad thaj lesqe duj phrala maj bare, bi te bešen, tha' kadava sar kana dăsas anθ-i phuv. /.../ O Vešorro, palal o Župter Borkoj

1. Arakhen e sinonimură vaš e alava: *vaxt, telărdăs, vak!* **3 pùntkură**
2. Roden thaj xramosaren anθar o dino təksto trin muršikane navnă/ substantivură. Sikaven k-o savo gin thaj kəzo si von! **3 pùntkură**
3. Nakhaven i sintagma „o lošalo čavo” ka-e savorre kəzură, ka-o jekhipen thaj ka-o butipen”! **8 pùntkură**
4. Nakhaven i kernavni/ o vërbo „cirdel” ka-e savorre vaxta e indikativone modosqe. **8 pùntkură**
5. Ambolden anθ-i rumunikani čhib o təksto dino maj opre! **8 pùntkură**

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

A. Metodica predării limbii și literaturii române pentru minorități (15 puncte)

Următoarea secvență face parte din *Programa școlară pentru disciplina LIMBA ȘI LITERATURA ROMÂNĂ pentru școlile și secțiile cu predare în limba rromani - clasa a III-a* (OMEN nr. 5003/2014):

Competența specifică	Exemplu de activități de învățare
3.3. Formularea unei păreri despre o poveste scurtă ilustrată și personajele acesteia	- exerciții de exprimare personală pe baza elementelor din text - exprimarea acordului/dezacordului față de acțiunile, atitudinile unor personaje

Conținuturi:

Domenii de conținut	Clasa a III-a
Textul	- text de informare și funcțional: afiș, tabel sau alt tip de organizator grafic, carte poștală, invitație, în funcție de dotări – SMS și email - scurt text literar narativ

- a) Menționați resursele (de timp, de loc, material didactic, forme de organizare a clasei) utilizate pentru formarea/dezvoltarea competenței specifice din secvența dată, precizând totodată metoda, instrumentul sau modalitatea de evaluare utilizate pentru evaluarea formării/dezvoltării acestei competențe. **4 puncte**
- b) Explicați succint aspectele metodologice privind scrierea imaginativă în învățământul primar. **3 puncte**
- c) Prezentați următoarele componente ale programelor școlare la *limba și literatura română pentru minorități: competențe generale și sugestii metodologice*. **4 puncte**
- d) Detaliați demersul evaluativ prin *proiect*, numind totodată și o altă metodă alternativă de evaluare utilizată în învățământul primar. **4 puncte**

B. Metodica predării limbii și literaturii rromani materne (15 puncte)

1. Keren jekh evaluaciaqi fiša savi šaj te utilizisaren/ labăren la ka-e klasaço kotor **O pronòmbro / i sarnavni**, i štarto klăsa! **8 pùntkură**
2. Vakăren, anθ-i rromani čhib, anθ-e 15-25 rëndură, palal so didaktikane metòde labăren/ utilizisaren anθ-e rromane čhibăqe òre kana siklăren jekh narativo təksto! **7 pùntkură**